

Onis Welzijn

Jaarverslag 2017

Werkplan 2019

April 2018

Inhoud

Inleiding.....	2
Hoofdstuk 1 Schulddienstverlening en Formulierenbrigade.....	3
1.1 Schulddienstverlening.....	3
1.2 Formulierenbrigade.....	5
Hoofdstuk 2 Jeugd en jongeren	6
2.1 Jongerenwerk.....	6
2.2 MatchMentor.....	9
2.3 OuderSupport	11
Hoofdstuk 3 WMO lokaal	12
3.1 Vrijwilligerscentrale.....	12
3.2 Mix & Match.....	15
3.3 Maatschappelijke stage.....	16
3.4 Buurtsportwerk.....	17
3.5 Steunpunt Mantelzorg	19
3.6 Informatie en advies	21
3.7 Collectieve voorzieningen	22
3.8 Maatjes	24
3.9 Hulp bij vestiging vluchtelingen	25
3.10 Dorpsondersteuning	27
3.11 Cursushuis	30
3.11.1 Persoonlijke ontwikkeling	30
3.11.2 Cursushuis Taal.....	31
3.11.3 Beweegaanbod.....	32
Hoofdstuk 4 Algemeen.....	33

Inleiding

Een jaarverslag van een brede welzijnsinstelling lijkt op een lappendeken. Het bevat een veelvoud van projecten, diensten en activiteiten die samen een veelkleurig geheel vormen. In deze lappendeken zien we maatschappelijke ontwikkelingen weerspiegeld.

De belangrijkste ontwikkeling is het langer zelfstandig thuis wonen van mensen die zorg nodig hebben, zoals ouderen of mensen met een psychiatrische achtergrond. Daarvan hebben velen ook nog een klein netwerk. Er zijn bijvoorbeeld geen of weinig kinderen die ook nog eens ver weg wonen. Als het eigen netwerk ontoereikend is wordt de inzet van vrijwilligers steeds belangrijker.

Als organisatie die in de uitvoering grotendeels afhankelijk is van vrijwilligers merken we ook op dat hun inzet verandert. Minder mensen zetten zich langdurig, continu in voor één of enkele organisaties. Maar zij zijn wel bereid om kort, ad hoc, in te springen wanneer het hen uitkomt. Dat doen ze echter niet zomaar, velen van hen vinden het prettig om dat binnen de kaders van een organisatie doen. Dat vraagt om afstemming en coördinatie. Tegelijk zien we meer vrijwilligers voor wie vrijwilligerswerk een instrument is: bijvoorbeeld om de taal te leren of om een dagbesteding te vinden.

Wij zijn trots op wat we bereikt hebben in 2017! Voor veel mensen heeft Onis Welzijn juist dat steuntje in de rug kunnen geven om het leven weer wat op orde te krijgen.

Dit werkplan en jaarverslag is als volgt opgebouwd: per onderdeel beschrijven we eerst wat we zien en welke ontwikkelingen relevant zijn voor ons werk. Dan volgt het gedeelte 'wat hebben we gedaan?' waarin het jaarverslag 2017 beschreven wordt. Daarna volgt in hetzelfde onderdeel wat onze voornemens zijn voor 2019. Daarmee ontstaat er een doorgaande lijn waarin de beweging van ons werk zichtbaar wordt.

Irma van Goch
Bestuurder Onis Welzijn

Hoofdstuk 1 Schulddienstverlening en Formulierenbrigade

1.1 Schulddienstverlening

Wat hebben we gezien?

Het aantal klanten bij de Schulddienstverlening is ook in 2017 toegenomen.

Aandachtsgroepen blijven ZZP'ers, mensen met een GGZ-achtergrond en mensen die het niet meer lukt om hun thuisadministratie zelfstandig op te pakken. Mensen die dagelijks te maken hebben met schulden of financiële tekorten leven vaak onder enorme stress. Financiële problemen of het hebben van te hoge schulden heeft invloed op het welzijn van mensen. We zien in de praktijk dat mensen vanuit schaamte lang wachten met het inroepen van hulp. De schulden zijn dan al flink opgelopen, er is krediet opgenomen of er zijn leningen afgesloten. Ook wordt duidelijk dat er families zijn waarbinnen meerdere generaties met schulden te maken krijgen.

De Schulddienstverlening werkt op maat om samen met de klant een plan te maken dat haalbaar is en weer perspectief biedt naar de toekomst. Daarbij worden ook overige diensten van Onis ingezet en gebruik gemaakt van onze goede contacten in het sociale domein.

Wat hebben we gedaan?

De samenwerking met de Schulddienstverlening Peelgemeenten is in januari 2017 van start gegaan. Bij lichte problematiek wordt de klant lokaal ondersteund door het team schulddienst van Onis, bij zware problematiek worden mensen doorverwezen naar de Schulddienstverlening Peelgemeenten in Deurne. Bij het overgrote deel van de 114 klanten is het traject volledig lokaal uitgevoerd. De uitvoering vindt plaats door een team van 11 vrijwilligers die regelmatig door bijscholing, intervisie en casusbespreking up to date worden gebracht. In de uitvoering wordt samengewerkt met Vluchtelingenwerk en met het Cursushuis rondom laaggeletterdheid.

Ondersteuning door Schulddienstverlening Onis

De Schulddienstverlening heeft 103 klanten zelf geholpen met een kort of langer traject. Samen met de vrijwilliger stelt de klant een plan van aanpak op om de administratie op orde te krijgen en beter inzicht te krijgen in de eigen financiën. Daarbij wordt bezien wat hij zelf kan en welke hulp er nodig is om hem weer regie te laten krijgen over zijn eigen leven. Er wordt een check op inkomensvoorzieningen gedaan, betalingsregelingen getroffen en indien nodig budgetbeheer of bewindvoering ingezet. Als blijkt dat mensen langere ondersteuning nodig hebben bieden wij nazorg aan. De nazorg Schulddienstverlening bouwt de begeleiding geleidelijk af. Klanten geven aan het fijn te vinden dat zij iemand kunnen raadplegen bij moeilijke financiële kwesties.

Directe doorverwijzing Peelgemeenten

Bij een complexe en urgente hulpvraag wordt deze direct doorgezet naar Schulddienst Peelgemeenten. Dat is bij 11 mensen het geval geweest in 2017. Doorgaans helpt de Schulddienstverlening dan nog met het voorbereiden van de aanvraag: relevante

gegevens worden verzameld en geordend, zoals bankafschriften van 3 maanden, en een overzicht van de inkomsten gemaakt.

De Schulddienstverlening werkt samen met WMO consulenten, bewindvoerders, Levgroep, GGZ, woningbouwcorporatie en Voedselbank.

Naast de individuele Schulddienstverlening zijn er twee collectieve activiteiten geweest.

Cursus 'Omgaan met Geld'. De werving vond plaats via Onis en in de uitvoering is samengewerkt met MEE en gebruik gemaakt van materiaal van de Levgroep. Thema's die aan de orde kwamen: Hoe kan ik beter met mijn geld omgaan? Inzichten in inkomsten en uitgaven. Wat moet ik doen als ik schulden heb of krijg? Hoe krijg ik meer grip op mijn uitgaven? Hoe maak ik een begroting en houd ik mijn uitgaven bij? Ook is informatie verstrekt over regelgeving van verschillende organisaties zoals de gemeenten Asten en Someren en Belastingdienst. Van de 12 deelnemers hebben er 9 de training volledig afgerond.

Cijfers en overige informatie

- 11 vrijwilligers
- 114 klanten Schulddienstverlening waarvan 11 doorverwezen naar Peeltgemeenten
- 103 klanten zijn volledig geholpen via Onis
- 12 deelnemers voor de cursus 'omgaan met geld'
- 92 kerstpakketten verdeeld onder gezinnen die leven van een minimuminkomen.

Wat gaan we in 2019 doen?

In 2019 biedt de Schulddienstverlening opnieuw individuele ondersteuning bij schulden. Er vindt regionale afstemming plaats over aanpak van schuldhulp. De vrijwilligers Schulddienstverlening en Formulierenbrigade worden bijgeschoold over relevante thema's. Het netwerk wordt verder versterkt. Er zal minimaal één training 'Omgaan met geld' aangeboden worden. Er komt meer aandacht voor vroegsignalering en zeker ook bij jongeren. Als er signalen zijn van problematische schulden wordt er actief contact gelegd met de betrokkenen.

1.2 Formulierenbrigade

Wat hebben we gezien?

Veel mensen hebben moeite met de administratieve zaken die iedereen tegenkomt: het afsluiten van abonnementen, gebruik maken van regelingen, belastingzaken of het treffen van een afbetalingsregeling. Veel van de mensen die als vluchteling naar Asten of Someren zijn gekomen maken na de eerste begeleiding door Vluchtelingenwerk daarna nog incidenteel gebruik van de inzet van de Formulierenbrigade.

Wat hebben we gedaan?

Een Somalische man komt in november op bezoek met een laatste aanmaning van een incassobureau om zijn rekening bij Pearl te betalen. Hij had in juli een ongeluk met zijn bril en moest een nieuwe aan laten meten. Als die klaar is, krijgt hij hem niet mee omdat hij hem niet kan betalen. Toen hij in november bij de Formulierenbrigade kwam en dit verhaal vertelde heeft de vrijwilliger een aanvraag Bijzondere Bijstand ingevuld mét begeleidend schrijven. Kort daarna krijgt hij de bijstand toegewezen en kan de rekening betalen. Mét nieuwe bril en een big smile komt hij begin december terug voor nog andere enkele andere vragen.

De Formulierenbrigade vult formulieren in, helpt bij het opstellen van brieven en het lezen van brieven. Vrijwilligers zijn alert op signalen over armoede of schulden. Komen deze voor, dan wordt een extra check gedaan op mogelijke voorzieningen waar men gebruik van kan maken. In 2017 zijn de vrijwilligers bovendien getraind in het herkennen van laaggeletterdheid.

Cijfers en overige informatie:

- 151 klanten in Someren en 164 in Asten
- 11 vrijwilligers
- Complexe vragen worden doorverwezen naar sociaal raadslieden, Schulddienstverlening Peelgemeenten of maatschappelijk werk.
- Veel voorkomende vragen zijn: belastingtoeslagen aanvragen, kwijschelding gemeentelijke belastingen of gebruik maken van gemeentelijke regelingen (bijzondere bijstand). Het treffen van betalingsregelingen met bijvoorbeeld een zorgverzekeraar, het afsluiten of opzeggen van een abonnement, bijvoorbeeld bij een telefoonmaatschappij.

Wat gaan we in 2019 doen?

We blijven er op inzetten om mensen te ondersteunen bij het invullen van formulieren en het doen van aanvragen. Onze inzet is erop gericht om het mensen zelf te leren maar een bepaalde groep zal altijd blijven terugkomen omdat het hen niet lukt om de regelgeving te doorgronden.

Verder zijn we begonnen meer alert te zijn op het controleren en narekenen van de rechten op toeslagen. De praktijk leert dat vooral door het toeslagensysteem mensen in problemen komen. De Formulierenbrigade gaat hierop voor het eerst inzetten in 2018 bij de invulling van de belastingaangiften over 2017 en zal dit beleid voortzetten en mogelijk verdere uitbouwen in 2019.

Hoofdstuk 2 Jeugd en jongeren

2.1 Jongerenwerk

Wat hebben we gezien?

Jongerenwerkers werden vaak gevonden en benaderd door diverse partners. Onderwijs, Veilig thuis, politie, gemeenten en zorgverleners weten onze jongerenwerkers te vinden, vaak met de vraag om contact te leggen met jongeren of hen in hun dagelijks leven te ondersteunen. Daarbij kwamen vaak serieuze vragen aan bod: jongeren die kampen met depressieve gevoelens, vragen rondom relaties, school of in incidentele gevallen zelfs huiselijk geweld. Qua overlast op straat was 2017 een relatief rustig jaar, vooral in Someren. Jongeren waren, ook voor de jongerenwerkers, goed zichtbaar op social media.

*Uit onderzoek blijkt:
jongerenwerk versterkt de
sociale cohesie in wijken en
voorkomt zorg.
Kijk [hier](#) voor het onderzoek .*

Wat hebben we gedaan?

Signaleren

De basis voor een goede uitvoering van het jongerenwerk is signalering. Zien en gezien worden is voor de jongerenwerkers een voorwaarde om in contact te komen met jongeren. In 2017 heeft dit op diverse manieren plaatsgevonden. Door wekelijks aanwezig te zijn op het Varendonck College in Someren zijn de jongerenwerkers voor jongeren en voor leraren direct aanspreekbaar. Signaleren vindt plaats tijdens de reguliere uren straathoekwerk, bij evenementen, in contact met de Marokkaanse gemeenschap en via sportverenigingen. Een wijze van signaleren die steeds meer informatie oplevert is via social media. Jongeren laten zich daar ook voor jongerenwerkers goed zien en voor jongerenwerkers is dit dus een bron van informatie en aanknopingspunten voor contact.

Samenwerking vindt plaats met politie, Halt, opvoedondersteuners, leerplichtambtenaar en met gemeenten in het kader van veiligheidsoverleg. Tweewekelijks nemen jongerenwerkers deel aan het JIB overleg (jongeren in beeld). Relevante signalen worden hierin gedeeld. Jongerenwerkers krijgen vanuit dit overleg het verzoek om contact te leggen of te houden met jongeren met een hulpvraag om hen in hun dagelijks leven te ondersteunen. Eveneens komen veel signalen binnen via het ZAT-team van basisscholen (zorgadviesteam). Jongerenwerk neemt op vaste basis deel aan het ZAT Team van 3 basisscholen, met name de scholen waar de meest kwetsbare jongeren zitten. Op andere scholen vindt deelname plaats op uitnodiging.

Preventie

Op 3 basisscholen in Someren en 7 in Asten zijn voorlichtingslessen gegeven over alcohol en drugs, social media en groepsdruk. Totaal 10 klassen.

Op het Varendonck College is deelgenomen aan de carroussel voor de brugklassers, waarin de leerlingen voorlichting krijgen over diverse maatschappelijke onderwerpen. Aan alle tweede klassen is voorlichting gegeven over sexting, pesten en cyberpesten. Deze voorlichting is samen met de politie gegeven. In totaal zijn hiermee zo'n 400 leerlingen bereikt.

Ook op het Varendonck College heeft het jongerenwerk zowel in Asten als in Someren meegewerkt aan de voorbereiding en uitvoering van een ouderavond over mediawijsheid en over vechtscheiding.

Preventie krijgt ook aandacht tijdens het straathoekwerk bij evenementen, bijvoorbeeld door jongeren blaasstenen te laten doen tijdens de kermis.

Ontwikkelingsstimulering

Ontwikkelingsstimulering omvat al het werk waarin activiteiten georganiseerd worden voor, door en samen met jongeren. Zoveel mogelijk is het uitgangspunt: *door* jongeren, maar als er sprake is van een kwetsbare groep zet het jongerenwerk activiteiten op *voor* jongeren. De activiteiten hebben diverse functies: ontmoeting, vrijetijdsbesteding, talentontwikkeling, weerbaar maken en lotgenotencontact. Daarnaast vormen de activiteiten voor de jongeren een opstapje tot het stellen van individuele vragen.

- Girlstalk: 2 groepen van 8 weken, gemiddeld 10 meiden. Is bedoeld om meiden sociaal sterker te maken en hun zelfredzaamheid te vergroten.
- Jongeren die opgroeien met zorg: maandelijks wordt er een activiteit georganiseerd voor kinderen die opgroeien met zorg zoals kinderen die mantelzorger zijn, uit gebroken gezinnen komen of in armoede leven. De activiteiten zijn bedoeld om hen een ontspannende middag te geven, even weg van de zorgen thuis.
- Oppascursus: in samenwerking met de Zorgboog en GGD en Lev is bij 1Hoog een cursus van 4 bijeenkomsten gegeven waarin meiden leren hoe ze met kinderen omgaan tijdens het oppassen.
- Just4girls: maandelijks activiteit met 10 meiden om hun weerbaarheid te vergroten. Educatieve en ontmoetingsactiviteiten zoals samen eten maken, creatief bezig zijn of een uitstapje.
- Sinterklaasactie: rond Sinterklaas is er van diverse bedrijven een aanbod gedaan om cadeautjes, kaartjes voor voorstellingen e.d. aan te bieden. Jongerenwerk heeft samen met Vluchtelingenwerk deze attenties verdeeld onder de geselecteerde kinderen en gezinnen.
- Zwemmen vluchtelingenjongeren. Veel vluchtelingenjongeren hebben in het land van herkomst niet leren zwemmen. Jongerenwerkers hebben in Someren intensief contact gelegd en gehouden rondom de zwemlessen.
- Kinderdisco: een burgerinitiatief hiertoe in Asten is ondersteund in de startfase. Jongerenwerkers zijn enkele malen aanwezig geweest.
- Voetbaltoernooi: vooral hangjongeren maar ook risicjongeren zijn geworven voor een

*"Ik wil niet iedere week vast zitten aan voetbal maar af en toe voetballen vind ik wel chill om te doen."
Jongere die meedoet aan zaalvoetbal.*

voetbalteam. Er wordt gespeeld tegen een vergelijkbaar team uit Veldhoven. De jongeren blijven hiermee in beeld en vinden een positieve vrijetijdsbesteding. Onder begeleiding van een stagiaire trainen zij tussen de toernooien in.

- Samenwerking jongerencentra: in 2017 heeft het jongerenwerk alle jongerencentra in Someren en één in Asten gezamenlijk ondersteund in het opzetten van evenementen voor jongeren van 14 tot 18 jaar. Nu de alcoholwet veranderd is en zij niet meer naar reguliere cafés kunnen hebben zij behoefte aan een evenement. De samenwerking tussen en met de jongerencentra is daarmee ook van start gegaan. Het aanbod zelf zal in 2018 plaatsvinden.
- Met een groep meiden van allochtone afkomst heeft de jongerenwerker wekelijks de voorafgaande week geëvalueerd. Er speelden veel conflictsituaties onderling en op school. In rollenspellen zijn zij met hun gedrag geconfronteerd en hebben geleerd hoe zij anders op dreigende conflictsituaties kunnen reageren.
- Graffityworkshop: gericht op jonge mantelzorgers.
- Color run, zie informatie bij Buurtsportwerk.

De activiteiten worden vaak begeleid door stagiaires, die hiermee kans krijgen om zichzelf te ontwikkelen. In 2017 zijn er 15 maatschappelijke stagiaires en 1 MBO stagiaire geweest.

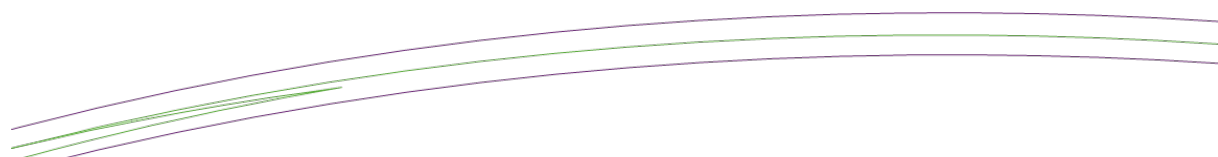

Color run op Koningsdag

Voor ongeveer 40 individuele jongeren is het jongerenwerk een vraagbaak voor vragen over wonen, leren, vrije tijd, gezondheid en relaties. Vooral voor jongeren die wel hulpverlening nodig hebben maar hier zelf niet naar toe willen is het jongerenwerk een veilige plaats om hun eerste verhaal kwijt te kunnen. Door hun vertrouwen te winnen wordt toeleiding naar hulpverlening of begeleiding vaak alsnog mogelijk.

Straathoekwerk

Naast preventie en ontwikkelingsstimulering is een deel van het jongerenwerk gericht op het voorkomen of aanpakken van overlast: het straathoekwerk. Bij (redelijk) goed weer gaan de jongerenwerkers twee keer per week in zowel Asten als Someren de straat op, naar plekken waar jongeren elkaar ontmoeten. Bij slecht weer zoeken de werkers de

jongeren op in het dorp. Wekelijks worden ongeveer 9 plekken bezocht. Deze plekken worden uitgekozen op basis van signalen van buurtbewoners en politie over hangjongeren. Soms is er sprake van hangplekken zonder dat dit overlast geeft. Indien er overlastmeldingen zijn (ca. 5 per maand) wordt hier altijd op gereageerd. In Someren is er nagenoeg geen overlast geweest; de jongeren gaan regelmatig naar Asten om daar rond te hangen en in Someren zelf verblijven zij vaker in keten. In Asten zijn enkele plekken die meer aandacht gevraagd hebben. Bijvoorbeeld bij Gall & Gall heeft veel inzet plaatsgevonden om een voor de medewerkers van de winkel bedreigende situatie te kanaliseren. Jongerenwerk heeft in samenspraak met politie, dorpsondersteuner en ondernemer de overlast terug weten te dringen. Naast de wekelijkse rondes zijn jongerenwerkers aanwezig bij carnaval, kermis of andere evenementen. De inzet van het jongerenwerk houdt in: contact leggen met jongeren, hen aanspreken op gedrag wat overlast veroorzaakt of schadelijk is voor henzelf (gebruik alcohol en drugs). Met een deel van de jongeren vindt individueel contact plaats buiten de hangplekken.

Cijfers en overige informatie

- 300 kinderen in het basisonderwijs zijn bereikt met voorlichting
- 400 jongeren in het voortgezet onderwijs zijn bereikt met voorlichting
- 80 jongeren namen deel aan activiteiten
- 3 tot 4 hangplekken per gemeente zijn regelmatig bezocht.
- 40 jongeren zijn met een individuele vraag bij jongerenwerkers gekomen.

Wat gaan we in 2019 doen?

Wij willen voor de jongeren zichtbaar blijven en hen van dichtbij volgen om zo snel in te kunnen spelen op wat er op dat moment onder jongeren leeft. Kerntaken blijven preventie, ontwikkelingsstimulering, straathoekwerk en signaleren. Afhankelijk van de inhoud van de signalen wordt aan de overige taken invulling gegeven.

2.2 MatchMentor

Wat hebben we gezien?

In 2017 is MatchMentor wederom een succesvol middel geweest om jongeren te helpen om hun plek in de maatschappij te vinden. Vrijwel alle gestarte trajecten zijn succesvol afgesloten.

Wat hebben we gedaan?

In 2017 zijn 21 jongeren gestart en gekoppeld aan een vrijwillige Matchmentor. De belangrijkste ondersteuningsvragen zijn:

- Ondersteuning bij (zeer diverse) problematiek van kinderen met autisme of angststoornis (5 keer).
- Helpen bij het leren plannen van huiswerk (4 keer).
- Meer weerbaar worden, zelfvertrouwen opbouwen (3 keer).
- Jongeren activeren, zoeken naar zinvolle invulling van dag of week, contact leggen of een positief rolmodel bieden.
- Ondersteunen bij de Nederlandse taal, daarmee ook werken aan sociaal contact (3 keer).

"Als ik zie waar we nu zijn... Een jaar geleden kreeg onze T. nog de diagnose depressie, pestte zijn zusje, was gefrustreerd en er zat geen enkel initiatief meer in. Nu gaat het goed met hem, hij spreekt af en zit lekker in zijn vel."
Moeder van één van de deelnemers.

Aanvragen kwamen vooral binnen via de opvoedondersteuner, de sociale omgeving of ouders van de jongere zelf. Overige aanvragen zijn ontvangen via diverse zorgverleners en het onderwijs.

Van de 19 trajecten die afgesloten zijn is bij 12 jongeren de beoogde doelstelling behaald. 7 keer is een traject voortijdig beëindigd, bijvoorbeeld door een verhuizing of het ontbreken van de motivatie bij de jongere. In nagenoeg alle gevallen is er een positieve 'spin-off' te zien in het jaar dat de MatchMentor voor een jongere actief is. Er lijken vooral veel positieve (neven)effecten te zitten aan het feit dat er speciale aandacht is voor de jongere en er gewerkt wordt aan een doel. Hij/zij wordt werkelijk gezien en gehoord en ouders ervaren de inzet van een MatchMentor als een verlichting van de druk die zij voelen. Effecten liggen eveneens op het vlak van voorkomen van schooluitval of het verminderen van hulpverlening.

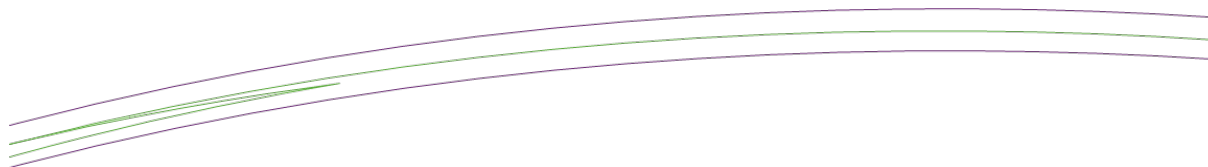
Er zijn 12 aanvragen geweest waarvoor geen match gemaakt kon worden, de vraag is daarbij uiteindelijk afgewezen of doorverwezen, bijvoorbeeld omdat deze niet paste binnen de kaders van MatchMentor of omdat de jongere niet voldoende gemotiveerd was.

Scholing vrijwilligers:

- Er is extra aandacht besteed aan verschillende manieren van kennismaken met jongeren. Hoe kun je laagdrempelig en 'niet bedreigend' toch veel te weten komen van wat er van binnen bij een jongere speelt.
- Intervisie en supervisie waar men van elkaar en van de speltherapeut (die de intervisies begeleidt), kan leren.
- Training MatchMentor (4 avonden) voor alle nieuwe MatchMentoren.

Wat gaan we in 2019 doen?

- Jaarlijks minimaal 20 jongeren succesvol matchen.
- Verder vergroten van de bekendheid van MatchMentor en blijven investeren in netwerk.
- Voorlichting over het signaleren van alcohol- en drugsgebruik met inschakeling van Novadic Kentron.
- Indien vragen van anderstalige jongeren blijven toenemen, kijken of we daar specifiek vrijwilligers voor moeten gaan werven.

2.3 OuderSupport

Wat hebben we gezien?

Op 1 september is het project OuderSupport gestart. Binnen OuderSupport geeft een vrijwillig maatje een steuntje in de rug in gezinnen met opvoedingsvragen. Dit project is opgezet op basis van signalen vanuit MatchMentor.

We zien dat vooral de gezins- en jongerencoaches en de verpleegkundigen van het consultatiebureau aangeven dat er behoefte is aan vrijwillige ondersteuning voor ouders.

Wat hebben we gedaan?

Het project OuderSupport heeft zich bij de start gericht op bekendheid geven aan deze dienst, via de eigen organisatie, het netwerk Asten – Someren (bijvoorbeeld de gezins- en jongerencoaches en scholen) maar ook via social media, in dit geval Facebook. Eind 2017 zijn er 5 concrete ondersteuningsvragen binnengekomen bij OuderSupport. 2 rechtstreeks vanuit de gezinnen zelf en 3 vanuit opvoedondersteuning Asten en Someren. Binnen 4 gezinnen heeft er een koppeling plaatsgevonden met een vrijwilliger. Bij het 5de gezin is meegedacht en heeft zich uiteindelijk een andere oplossing aangediend (binnen het eigen netwerk en opvang voor de kinderen).

“Simone heeft allerlei ideeën over hoe ik zaken aan kan pakken, in huis en met de kinderen. Ze gaat samen met me op pad en helpt me om de weg in het dorp te vinden, waar we pas zijn komen wonen.”
Deelnemster Oudersupport

De ondersteuningsvragen zijn divers: het ondersteunen binnen het gezin bij ziekte van moeder, het ondersteunen in het consequent opvoeden, het krijgen van overzicht na verhuizing en ondersteuning in het opbouwen van een netwerk in de nieuwe gemeente en de ondersteuning bij de opvoeding en taalontwikkeling in een Pools gezin.

Het project telt op 31 december 2017 6 vrijwilligers, waar er inmiddels 4 gekoppeld zijn aan een gezin. De eerste reacties van ouders en vrijwilligers zijn positief.

Wat gaan we doen in 2019?

- Onderhouden van contacten in het netwerk.
- 12 koppelingen tussen vrijwilligers en ouders.
- Aanbieden van training(en) aan vrijwilligers.
- Organiseren van intervisiebijeenkomsten voor vrijwilligers.

Hoofdstuk 3 WMO lokaal

3.1 Vrijwilligerscentrale

Wat hebben we gezien?

Vooraf in de zorgsector neemt de vraag naar vrijwilligers fors toe. Tegelijk is er, nu de crisis voorbij is, een teruglopend aantal vrijwilligers dat zich spontaan aanmeldt. Ook het aantal mensen dat komt voor de invulling van de tegenprestatie loopt terug. Dat lijkt het gevolg te zijn van een groeiende werkgelegenheid. Bij enkele doelgroepen zien we deze terugloop echter niet, zo komen er meer ouderen. En er melden zich meer vluchtelingen als vrijwilliger. Na de eerste kennismaking met Nederland en de Nederlandse taal gaan veel vluchtelingen op zoek naar een goede daginvulling. Ook het aantal kandidaat-vrijwilligers voor wie vrijwilligerswerk een wijze van dagbesteding is neemt toe. Deze laatste groepen vragen meer begeleiding bij de bemiddeling.

In toenemende mate worden diverse thema's zoals alcohol en drugs, weerbaarheid, dementie en laaggeletterdheid onder de aandacht gebracht bij verenigingen. De Vrijwilligerscentrale pleit er voor om voorzichtig te zijn met het opleggen van (teveel) verantwoordelijkheid bij vrijwilligers.

Wat hebben we gedaan?

De vrijwilligerscentrale werkt aan de vijf basistaken: verbinden, versterken, vertalen, verbreiden en verankeren.

Verbinden

De mensen die naar de vrijwilligerscentrale komen voor bemiddeling zijn vaak mensen die de taal niet goed spreken, niet op eigen kracht een plek vinden of een beperking hebben. Vrijwilligers voeren gesprekken met hen en helpen hen via een intakeprocedure om hun talenten te ontdekken en wensen helder te maken. Bij vluchtelingen gaat het gesprek tevens over verwachtingen en afspraken. Bij de vluchtelingen die zelf een taalmaatje hebben wordt dit maatje ook gevraagd bij het zoeken naar een vrijwilligersplek. Om de vele vluchtelingen die op zoek zijn naar vrijwilligerswerk een plek te bieden is project Doen opgezet, waarin kleine groepjes statushouders gekoppeld worden aan een klus. Bij mensen met een verstandelijke beperking of een GGZ-problematiek vindt de bemiddeling plaats samen met zijn of haar begeleider.

Naast de mensen die naar de vrijwilligerscentrale komen voor bemiddeling vinden veel mensen hun weg via de vacaturebank. Op deze vacaturebank plaatsten veel organisaties hun vraag naar vrijwilligers.

Om aan de toenemende vraag van zorgorganisaties naar vrijwilligers tegemoet te komen is met hen een wervingsactiviteit met een informatiemarkt en workshops opgezet.

Vertalen

De Vrijwilligerscentrale vertaalt maatschappelijke vragen naar de praktijk. Dat betekent:

- deze signalen aan de orde stellen bij vrijwilligersorganisaties;
- deze signalen aan de orde stellen bij de gemeente;

- deze signalen vertalen in projecten. Voorbeelden hiervan zijn de Moestuin voor het goede doel en de groep 'Op weg naar (vrijwilligers)werk'.

5 mannen aan de slag bij Basisschool de Diamant in Someren

In het kader van vertalen hebben in 2017 de volgende acties / activiteiten plaatsgevonden:

- Weerbaarheid: Samen met Dorpsondersteuner Someren-Eind is het plan opgepakt om met verenigingen in gesprek te gaan over weerbaarheid bij kinderen en jongeren.
- Moestuin voor het goede doel: Deze moestuin wordt onderhouden door 3 statushouders en 5 Nederlandse mensen. Het is een plek waar samen groenten worden geteeld voor mensen met een kleine beurs, er wordt Nederlands geoefend en er zijn mooie ontmoetingen.
- Het Repair Café is een concept waarbij vrijwilligers spullen repareren. Dit doen zij zo veel mogelijk samen met de persoon die met een kapot artikel komt. In totaal bezochten 107 mensen het Repair café en waren er 11 vrijwilligers actief.
- In de bijeenkomsten 'Samen naar (vrijwilligers-)werk' voor werkzoekenden lag de nadruk op het delen van ervaringen en tips en er werd elke maand gewerkt aan de hand van een thema. Door het achterblijven van nieuwe aanmeldingen is - na een periode van ruim 3 jaar - in september besloten te stoppen. In deze periode vonden 35 mensen uit deze groep een baan.

Versterken

De Vrijwilligerscentrale adviseert individuele organisaties op aanvraag. Deze adviezen vinden plaats in een eenmalig contact of een traject van enkele bijeenkomsten. Als een vraag bij meerdere organisaties voorkomt organiseert de Vrijwilligerscentrale een themabijeenkomst waarin vooral door uitwisseling en het delen van kennis versterking plaatsvindt. Naast de

Gelezen op Facebook:

Mijn leven bestond uit werken en voetbal totdat ik ziek werd en toen kwam ik, dacht ik, in een zwart gat. Maar nee daar ik direct naar Onis ben gegaan ging ik vrijwilligerswerk doen, en dat was/is zo waardevol en dankbaar. Voor mensen die thuis zitten: geef je leven een invulling er gaat een wereld voor je open. Ik ben blij en trots dat ik de kans kreeg.

aanvragen voor ondersteuning is de vrijwilligerscentrale zelf bij 12 organisaties op bezoek gegaan naar aanleiding van thema's zoals het vinden van vrijwilligers, VOG (verklaring omtrent gedrag), inzet statushouders, vergrijzing en bestuursfuncties. In 2017 kwamen er 63 vragen binnen, veelal over Maatschappelijke stages, het organiseren van activiteiten, vrijwilligersverzekering en bestuursondersteuning.

De Vrijwilligersbrief werd in 2017 6 maal uitgezet met informatie, landelijke trends en aankondigingen voor vrijwilligersbijeenkomsten als deskundigheidsbevordering. De vrijwilligersbrief gaat naar ca. 500 contactpersonen.

Deskundigheidsbevordering

Landelijk is er een afname van de behoefte aan deskundigheidsbevordering in de vorm van een cursus of workshop. Internet is een belangrijke informatiebron (ook de informatie op de website van de Vrijwilligerscentrale wordt goed bezocht) en men geeft aan liever een vraagstuk binnen de organisatie aan te pakken.

In 2017 organiseerde de Vrijwilligerscentrale de volgende bijeenkomsten:

- Masterclass pers en publiciteit, 35 deelnemers
- Schrijven van een persbericht, 10 deelnemers
- Informatieavond over de collectieve vrijwilligersverzekering, 25 deelnemers.

Verbreiden

De Vrijwilligerscentrale brengt vrijwilligerswerk onder de aandacht door waarderingsacties, het laten zien van goede voorbeelden en het stimuleren en faciliteren van zaken als NLdoet en Burendag. De Vrijwilligerscentrale zorgt voor verbreiding door blijvend te publiceren over vrijwilligerswerk in lokale en sociale media, op de website, tijdens bijeenkomsten en via folders en posters.

- NLdoet: in 2017 hebben zich 27 organisaties gemeld met activiteiten.
- Burendag vond in september plaats op 11 plekken.
- In het kader van waardering werkt de Vrijwilligerscentrale jaarlijks met een thema om een sector speciaal onder de aandacht te brengen. In 2017 was dit vrijwilligerswerk in de Woonzorgcentra voor senioren.
- Beide burgemeesters hebben in december 2017 op verzoek van de Vrijwilligerscentrale een [open brief](#) in de lokale media gepubliceerd om hun waardering uit te spreken voor alle vrijwilligers.

Soepuurtje in de Moestuין

Verankeren

De Vrijwilligerscentrale werkt blijvend aan de kwaliteit van het werk door methodiekbeschrijving en het vastleggen van procedures. In 2017 is er veel aandacht geweest voor vrijwilligerswerk en statushouders.

De vrijwilligerscentrale is deelnemer van een regionaal overleg en lid van de N.O.V. (Nederlandse organisatie voor vrijwilligerswerk).

De Vrijwilligerscentrale heeft in het najaar van 2017 op uitnodiging deelgenomen aan een landelijke expertmeeting vrijwilligersmanagement.

“Leestip: In de zomer van 2017 werden 5 mensen uit Asten en Someren in de bijstand geïnterviewd over hun tegenprestatie. Dit artikel met als titel ‘Motiveren, niet verplichten’ staat in het landelijke vakblad [Sociale Vraagstukken](#).

Kijktip: De Vrijwilligerscentrale heeft in 2017 9 vrijwilligers geïnterviewd. Deze gesprekken staan op [Youtube](#) en geven een leuk beeld van vrijwilligerswerk in een woonzorgcentrum

Wat gaan we in 2019 doen?

In 2018 worden filmpjes met uitleg in diverse talen gemaakt over vrijwilligerswerk, betaald werk, stage lopen of lid worden van een vereniging. Veel statushouders begrijpen deze verschillen niet. Door hen uitleg te geven in hun eigen taal kunnen zij een betere keuze maken.

In 2019 wordt de landelijke campagne van het Oranjefonds rondom NLdoet meer lokaal uitgezet, de nadruk zal liggen op de werving van nieuwe vrijwilligers.

Bij het onderdeel ‘versterken’ komt de nadruk te liggen op de kracht van samenwerking. In 2019 zal tot slot het tijdelijke vrijwilligerswerk verder worden uitgewerkt door de opzet van een uitzendconstructie van groepen vrijwilligers bij tijdelijke klussen.

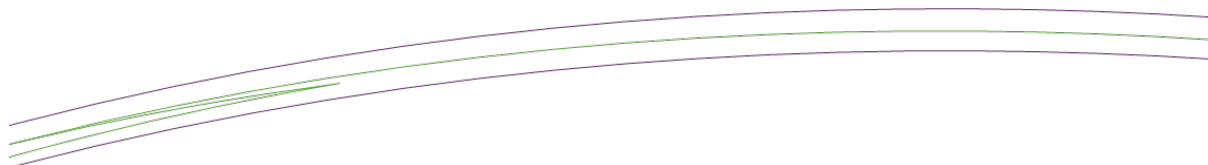
3.2 Mix & Match

Wat hebben we gezien?

Mix & Match is een project waarin we onderzoeken hoe we mensen kunnen stimuleren om zich als vrijwilliger in te zetten. Het gaat om een tijdelijke, incidentele vorm van vrijwilligerswerk: een hulpservice en een aanbod van tijdelijke klussen van max. 40 uur. De nadruk van het project ligt op het doen van vrijwilligerswerk. Twee grootschalige acties kenmerkten dit project: aansluiten bij de collecte in de Goede Doelen Week met het ophalen van ‘diensten’ (korte inzet van vrijwilligerswerk) en de mogelijkheid bieden om verkennend voor korte tijd vrijwilligerswerk te kunnen doen.

Wat hebben we gedaan?

We hebben vragen van inwoners en aanbod van vrijwilligers ingeschreven en korte tijdelijke klussen uitgezet. Waar mogelijk stimuleerden we mensen om een oplossing te zoeken in het eigen netwerk. Maar ook verwezen we mensen door naar andere diensten of organisaties. Voor de overige vragen hebben we snel, binnen één of enkele dagen, een Mix & Match vrijwilliger bereid gevonden.

Tijdens de jaarlijkse gezamenlijke collecte in Someren (16 tot 23 juni) hebben we samen met de vrijwilligers van de Goede Doelen Week huis aan huis 7000 kaarten bezorgd in Someren, Someren-Heide en Someren-Eind.

We hebben Mix & Match gepromoot in Peelbelang en 't Contact, tijdens markten, in contacten met zorginstellingen en buurtverenigingen, via een posteractie in winkels en via social media.

Het project had naast de inhoudelijke doelstelling ook als doel om te leren hoe in deze tijd nieuwe vormen van vrijwilligersinzet en werving van vrijwilligers gevonden kunnen worden. Daaruit is geleerd dat het tijdelijke, incidentele karakter van deze vorm van dienstverlening een belangrijke reden is voor iemand om zich aan te melden als vrijwilliger. Doorgaans wil een Mix & Match vrijwilliger graag meerdere keren per jaar op pad en meerdere diensten verrichten. Een organisatie als intermediair is cruciaal gebleken: vrijwilligers willen graag deel uitmaken van een breder verband (i.c. Onis Welzijn) en meer dan eens zijn vrijwilligers ook naar andere vormen van (meer structureel) vrijwilligerswerk doorgeleid.

Cijfers en overige informatie:

- 40 vrijwilligers hebben zich aangemeld in 2017. Iedere vrijwilliger is bereid per jaar meerdere korte klussen te doen.
- 20 vrijwilligers die inmiddels ook actief zijn bij ander vrijwilligerswerk.
- 38 keer is door Mix & Match een match met één of meer vrijwilligers gemaakt. Ondersteuning door de vrijwilliger werd soms gedurende enkele maanden gegeven maar is 'als 1 x' meegeteld.
- 36 keer heeft een vraag aan Mix & Match geleid tot een andere oplossing.
- Vragen waarbij Mix & Match betrokken was ontvingen wij via: Onis collega's, M&M kaart/google forms, WMO loket, zorginstellingen en naar aanleiding van publicaties in lokale media.

Wat gaan we doen in 2019?

Mix en Match was een tijdelijk project wat loopt tot mei 2018. Hierna wordt de opgedane kennis ingezet in het reguliere werk van Onis: vrijwilligers breed inzetbaar maken door in een brede pool tijdelijke, incidentele inzet van vrijwilligers te bundelen.

3.3 Maatschappelijke stage

Wat hebben we gezien?

De maatschappelijke stage (MAS) bewijst nog steeds zijn nut. Als middel om jongeren kennis te laten maken met vrijwilligerswerk is het effectief. Jaarlijks doen zo'n 420 middelbare scholieren een maatschappelijke stage van minimaal 30 uur. Uit onderzoek blijkt dat jongeren die maatschappelijke stage doen meer vrijwilligerswerk gaan doen. Daarnaast is er een positief effect op de jongeren zelf: zij krijgen meer zelfvertrouwen en sociale vaardigheden.

Wat hebben we gedaan?

Het werk van de makelaar maatschappelijke stages bestaat uit het stimuleren en faciliteren van vrijwilligersorganisaties om leerlingen een stageplek te geven. Dat doet zij door werkbezoeken af te leggen, informatie te verstrekken en jongeren door te verwijzen. In 2017 zijn er 38 verenigingen en stichtingen bezocht. De werkbezoeken leiden tot vacatures en in de bezoeken worden vragen beantwoord die er bestaan over de MAS. Nieuwe vacatures ontstonden er bijvoorbeeld bij de Franciscus Parochie, Oranjecomité Someren en tennisvereniging 't Root. In een bezoek en een gesprekje werd besproken of de organisatie een geschikte plek kan bieden voor een maatschappelijke stage, wat de organisatie kan verwachten en hoe om te gaan met de jonge vrijwilligers en de school.

Naast gesprekken met organisaties is er ook contact geweest met leerlingen van het Varendonck College Asten/Someren. Zo'n 12 leerlingen zijn langs geweest om te informeren naar stageplekken en om hun interesses te bespreken. Alle leerlingen zijn uiteindelijk doorverwezen naar contactpersonen van stageplekken. Ook zijn er korte vragen van leerlingen via de mail binnengekomen die direct beantwoord konden worden. Gesprekken met organisaties waar MAS leerlingen terecht kunnen hebben geleid tot diverse initiatieven: bijvoorbeeld het idee om iets extra's te bieden aan 'minima-kinderen' en het idee om met zorginstellingen een dag te organiseren voor vrijwilligers en MAS leerlingen, zie verder onder Vrijwilligerscentrale.

Met het Varendonck College is verder de afspraak gemaakt dat de Onis MAS makelaar aanspreekpersoon is als de school niet bereikbaar is. Veel van de stage-activiteiten vinden immers in weekenden en vakanties plaats.

Wat gaan we in 2019 doen?

In 2019 zal de maatschappelijke stage in Asten/Someren nog steeds van waarde zijn. De makelaar continueert haar rol om verenigingen en organisaties te stimuleren en ondersteunen bij het inzetten van maatschappelijke stagiaires en blijft voor leerlingen een vraagbaak rondom het vinden van een goede stageplek.

3.4 Buurtsportwerk

Wat hebben we gezien?

In 2017 heeft Onis Welzijn een aantal activiteiten uitgevoerd in het kader van buurtsportwerk, waarvan een deel samen met de andere partners van LEEF Asten en Someren. Samen met anderen sporten is steeds meer een manier om te ontmoeten en daarmee om de samenhang in een gemeente te versterken.

Wat hebben we gedaan?

Het werk van de buurtsportwerker heeft plaatsgevonden op basis van signalen of vragen uit het reguliere werk.

Denk aan het signaal dat vluchtelingenjongeren vaak niet kunnen zwemmen en de gemeente Someren geen schoolzwemmen biedt. Of jongerenwerkers die meiden

tegenkomen die weinig weerbaar zijn. We zien dat sport voor steeds meer mensen een manier is om gezond te leven maar ook om in contact te komen met anderen.

In 2017 hebben de volgende activiteiten plaatsgevonden.

- Girls Kick Ass
Girls Kick Ass is een weerbaarheidstraining voor meiden tussen de 14 en 21 jaar. Tijdens de 8 bijeenkomsten van 2 uur werden de meiden mentaal en fysiek weerbaarder gemaakt. De nadruk lag vooral op het herkennen van eigen grenzen en stevig blijven staan in lastige situaties. Er namen 8 meiden deel aan deze training.

Meiden bij Girls Kick Ass

- Bewegen zonder geld:
Voor mensen die weinig te besteden hebben worden filmpjes gemaakt van eenvoudige oefeningen die mensen thuis kunnen uitvoeren. Voor de filmpjes, zie: <http://www.oniswelzijn.nl/index.php/samen-actief-in-je-dorp/buurtsportwerk>
- Realfit
Voor jongeren in de leeftijd van 13 tot 18 wordt RealFit aangeboden. Dit multidisciplinaire programma helpt kinderen met beginnend overgewicht met het aanleren van een gezonde leefstijl. De werving hiervoor heeft via de contacten van de jongerenwerkers van Onis Welzijn plaatsgevonden. Er waren 5 deelnemers.
- Toeleiden van jongeren naar sportclubs. De jongerenwerker stimuleert jongeren om te gaan sporten en leidt hen toe naar sportclubs, bijvoorbeeld na deelname aan een programma zoals Realfit. Hiermee wordt geprobeerd de positieve effecten van een tijdelijke activiteit structureel te maken.
- Zaalvoetbal: zie ook bij jongerenwerk.
- Wandelfit: In 2017 hebben deelnemers vrijblijvend en kosteloos wekelijks gewandeld onder begeleiding van professionals zoals buurtsportcoach, huisartsen, fysiotherapeuten gewandeld. Hierdoor is de drempel om meer te gaan bewegen verlaagd en hebben mensen op een informele manier hun vragen kunnen stellen aan de professional. In Someren is de groep nieuw opgestart, in Asten is na ca. 2 jaar een groep grotendeels zelfstandig verder gegaan.

- Sportclinics voor vluchtelingen: In samenwerking met Sportstuif heeft Onis verschillende sportclinics georganiseerd, zodat mensen laagdrempelig kennis kunnen maken met de verschillende soorten sport. Voorbeelden zijn: voetbal, volleybal en handbal. Hierdoor worden de nieuwkomers meer betrokken en actief gemaakt.
- Color Run: 400 Kinderen kwamen samen en hebben een leuke invulling van de Koningsspelen gehad. De jongerenwerkers hebben deze activiteit mee voorbereid en uitgevoerd.

Wat gaan we in 2019 doen?

De activiteiten die Onis Welzijn in de komende jaren uit gaat voeren in het kader van buurtsportwerk zullen in eerste instantie voortborduren op de huidige activiteiten. Een deel van de activiteiten stopt vanwege onvoldoende (nieuwe) deelnemers; als een activiteit een vaste groep omvat en niet langer begeleiding nodig heeft stopt de inzet van Onis.

Nieuwe activiteiten sluiten altijd aan op signalen die we uit ons werk ontvangen. Daarmee wordt de inzet flexibel en actueel. Plannen die er nu al concreet liggen zijn bijvoorbeeld sportactiviteiten, o.a. in een weekendkamp, voor kinderen uit gezinnen met een smalle beurs. De doelgroep vluchtelingen blijft nadrukkelijk in beeld, evenals jeugd en ouderen.

3.5 Steunpunt Mantelzorg

Wat hebben we gezien?

We zien dat het begrip mantelzorg goed is ingeburgerd en mensen de weg weten naar het steunpunt. Een versterkte samenwerking met de eerstelijnszorg heeft hieraan bijgedragen. In 2017 zijn veel vragen van mantelzorgers binnengekomen die zorgen voor iemand met een psychiatrische achtergrond en ook vragen rondom dementie nemen toe, omdat veel zorgvragers met deze aandoening kampen. Mantelzorgers hebben het meest behoefte aan informatie en advies, daarnaast is een luisterend oor en waardering voor hen heel belangrijk. Het aantal mantelzorgers is sinds 2009 verdubbeld in onze gemeenten. Van de volwassen mantelzorgers is 12 % overbelast (GGD Monitor). Bij Onis Welzijn is het aantal geregistreerde mantelzorgers sinds 2013 (het eerste jaar van registratie) met 50 % gestegen.

Wat hebben we gedaan?

Het steunpunt Mantelzorg verzorgt de kerntaken collectief informeren, individuele ondersteuning, waardering tonen en het in beeld brengen van mantelzorg.

Mevrouw A. (84 jaar) is via de dorpsondersteuner bij het Steunpunt Mantelzorg gekomen. Ze is mantelzorger voor haar zus van 86. Twee vrijgezelle dames, de overige familie woont op afstand. Ze is zeer betrokken bij haar zus en kan ondanks haar eigen hoge leeftijd en toenemende kwalen deze zorg moeilijk loslaten. Het kost enkele gesprekken om haar zover te krijgen dat ze zelf ook enige hulp accepteert. Door de inzet van de maaltijdservice en een boodschappenmaatje heeft ze weer wat meer rust als ze bij haar zus aan de koffie zit. Dat is voor beiden winst. Haar zus krijgt voortaan hulp bij de dagelijkse verzorging.

In individuele gesprekken worden mantelzorgers ondersteund in hun taak. Met inzet van een methodiek die de rollen van de mantelzorgers en de (over)belasting in beeld brengt zet de medewerker samen met de mantelzorger zijn situatie op een rij. De uitkomst van een gesprek is afhankelijk van de behoefte van de mantelzorger: dat kan zijn informatie, respijtzorg, emotionele steun, waardering of het regelen van praktische zaken. Het resultaat van zo'n gesprek biedt mantelzorgers vaak net dat beetje extra steun dat ervoor zorgt dat ze hun zorg weer goed kunnen bieden. Als de uitkomst van een gesprek is dat de mantelzorger behoefte heeft aan respijtzorg, biedt de inzet van een maatje vaak een uitkomst.

Het steunpunt geeft informatie door cursussen, nieuwsbrieven, berichten op website en het uitlenen van de EHBD koffer.

Waardering vindt plaats tijdens Manteluit-dagen, de waarderingsactie of tijdens individuele contacten.

In 2017 is Onis betrokken bij de opzet van het Alzheimercafé Peelland, wat inmiddels succesvol draait.

Dementievriendelijke gemeenten

Vanaf april 2017 heeft het project Dementievriendelijke gemeenten in Asten en Someren gedraaid. Doel van dit project was om inwoners te informeren over het thema dementie en het daarmee voor mensen met dementie beter mogelijk te maken om mee te blijven doen in de maatschappij. Aan dit thema is invulling te geven door in alle kerkdorpen lokale organisaties en inwoners te stimuleren en informeren om zelf met dit thema aan de slag te gaan. De consulent heeft informatie aangedragen, meegewerkt aan de organisatie van themadagen en trainingen en heeft informatie verspreid. Er zijn in elk kerkdorp de nodige activiteiten geweest. In totaal hebben 83 mensen meegedaan aan de training dementievriendelijk. Voorbeelden van activiteiten zijn: themabijeenkomsten, een gastspreker, een quiz of een theatervoorstelling.

Cijfers en overige informatie

dorpscoöperatie Lierop Leeft.

- 53 deelnemers aan 3 Mantel-uitdagen voor lotgenoten.

- 713 geregistreerde mantelzorgers: Asten: 317, Someren: 353, elders: 48 (zij zorgen voor een inwoner van Asten of Someren).

- Cursussen:
 - 2 x cursus hoe om te gaan met dementie.
 - Training lichte verzorgende handelingen.
 - Yoga.
 - Bezoek aan zorgboerderij Liessel.
 - Het Steunpunt Mantelzorg werkte mee aan twee informatieve bijeenkomsten met de werkgroep Zorg en welzijn van de

- Activiteiten voor jonge mantelzorgers: geïntegreerd in de groep kinderen die opgroeien met zorg, zie jongerenwerk.
- 270 individuele gesprekken in huisbezoeken of op kantoor: Asten: 144, Someren: 126. Daarnaast contacten via telefoon en mail. Door een relatief hoog ziekteverzuim binnen het steunpunt is de bezetting lager geweest dan andere jaren.
- 218 mantelzorgers die voorgedragen zijn door mensen om hen heen hebben op de dag van de mantelzorg een kleine attentie ontvangen voor de zorg die zij bieden aan hun naasten. De werkgroep mantelzorg heeft de uitvoering van deze actie verzorgd met inzet van het Steunpunt Mantelzorg.
- 360 mantelzorgers en 100 overige geïnteresseerden ontvangen de Nieuwsbrief mantelzorg die drie maal per jaar verschijnt. De nieuwsbrief wordt per mail verstuurd en op kleine schaal op papier verspreid.
- 3 keer is de EHBD koffer (eerste hulp bij dementie) uitgeleend met daarin informatiemateriaal, boeken, Dvd's enz.

Wat gaan we in 2019 doen?

In 2019 blijft de kern van het werk: informeren, mantelzorgers de weg wijzen in het zorglandschap of naar lokale welzijnsvoorzieningen en samen met hen ontrafelen wat zij specifiek in hun situatie nodig hebben om hun taak goed vol te kunnen houden. Daarnaast is het steunpunt expert op het gebied van mantelzorg voor organisaties en individuele mensen. Het steunpunt herkent en erkent mantelzorgers in hun taak en zet mantelzorg op de kaart. Het vinden van mantelzorgers door hen actief op te zoeken zal in 2019 weer extra aandacht krijgen.

3.6 Informatie en advies

Wat hebben we gezien?

In Asten en Someren is de toegang tot zorg en welzijn op heel verschillende wijze georganiseerd. In Asten komen de vragen grotendeels binnen via het steunpunt Guido. Hier werken de diverse partners samen om vragen te beantwoorden en daarbij de informele zorg en het eigen netwerk zoveel mogelijk te betrekken. In Someren is ervoor gekozen om de toegang te laten verlopen via de driehoek: opvoedondersteuner, wijkverpleegkundige en dorpsondersteuner. De dorpsondersteuners zijn met uitzondering van Lierop allemaal in dienst bij Onis.

Wat hebben we gedaan?

Asten

We zien een stijging in het aantal vragen dat binnenkomt bij Steunpunt Guido Asten via de balie, telefoon en mail van 773 geregistreerde vragen in 2016 naar 1530 geregistreerde vragen in 2017. Meer mensen weten het steunpunt te vinden. In het lokale steunpunt werkt Onis met WMO consultants, opvoedondersteuners en sociaal werkers vanuit verschillende organisaties samen in de Beiaard te Asten.

Onis draagt bij aan de bezetting van de balie en de telefoon en de medewerkers leggen huisbezoeken af. Tijdens een huisbezoek van een nieuwe klant wordt integraal naar de leefsituatie van de vrager gekeken en wordt samen naar oplossingen gezocht. In eerste

instantie wordt bekeken wat de vrager zelf kan of wat hij in zijn eigen netwerk of in het informele veld op kan lossen. Pas daarna komt maatwerkvoorziening vanuit de WMO aan de orde. De medewerker treedt daarbij ook op als cliëntondersteuner en helpt de vrager bij het stellen van de goede vraag en het zoeken naar de juiste zorg. Daarbij blijkt dat maatwerk niet alleen vraagt om het aanvragen van de juiste indicatie en het verwijzen naar de juiste zorgaanbieder, maar ook dat begeleiding in het proces van het zoeken naar de juiste zorg nodig is. De tijd om die begeleiding goed te bieden is niet altijd voldoende aanwezig.

De vragen die binnenkomen gaan vooral over: wonen, vervoer, zorg en inkomen. Ook vragen rondom welzijn komen via het Steunpunt Guido Asten binnen.

Onis heeft er zorg voor gedragen dat de partners van het sociaal netwerk actuele informatie aanleverden voor de website guido.asten.nl.

Someren

In Someren komen mensen met vragen bij de ouderenwerker terecht en, sinds kort, bij de dorpsondersteuners. Zij krijgen vragen over welzijn, wonen, zorg en vrije tijd. Een aantal vragen ging specifiek over het helpen van mensen die eenzaam zijn en die bijvoorbeeld door een praktijkondersteuner van een huisarts werden doorverwezen. De mensen die bij de ouderenwerker komen hebben doorgaans een vraag waarvoor zij geen beroep hoeven te doen op een WMO voorziening. In 2017 waren er 325 contacten van de ouderenwerker met klanten, per telefoon, mail en (huis)bezoeken. Er is een verschuiving te zien van vragen die bij de ouderenwerker komen naar de dorpsondersteuners.

Drogowskaz.

De vrijwilligers van de Poolse Zelforganisatie Drogowskaz worden ingezet voor tolkwerkzaamheden voor scholen, CJG, Consultatiebureau en huisarts. In incidentele gevallen gaan de vrijwilligers mee naar huisarts/ziekenhuis. Er is geen spreekuur meer maar vragers maken rechtstreeks een afspraak via de telefoniste van Onis.

Wat gaan we in 2019 doen?

Toegankelijkheid en het zichtbaar en beschikbaar zijn voor alle burgers die een vraag stellen is een belangrijk item. In het kader van vroegsignalering is het belangrijk dat burgers laagdrempelig hun vraag kunnen stellen. Fysieke (via een loket of open inloop) en digitale toegankelijkheid krijgen aandacht, evenals het op een outreachende wijze opzoeken van vragen en afgaan op signalen.

3.7 Collectieve voorzieningen

Wat hebben we gezien?

Collectieve diensten helpen mensen om langer zelfstandig thuis te blijven wonen. Bij alle collectieve diensten geldt dat niet alleen de dienst zelf van belang is, maar het contactmoment bij aanvraag informatie geeft over hoe het met de vrager gaat. Vaak stellen mensen een concrete, kleine vraag, zoals een vraag om het oplossen van een klusje, terwijl hierachter vragen schuilgaan rondom eenzaamheid of mantelzorg.

Wat hebben we gedaan?

Klussendienst

Klusjes betreffen kleine werkzaamheden, zoals het ophangen van een schilderijtje, een slot repareren, een gordijn ophangen enz. In Asten deden 3 mensen een beroep op de klussendienst (hier is de KBO met deze dienst actief en sturen wij mensen naar hen door), in Someren 16 mensen.

Maaltijdvoorziening

Via de maaltijdvoorziening van Onis ontvangen klanten wekelijks vries-verse maaltijden. Deze dienst is vooral bedoeld voor mensen die zelf niet (meer) kunnen koken en niet naar een eetpunt willen of kunnen gaan. Zo'n 60 tot 70 mensen maken hier gebruik van.

Alarmering

Klanten die alarmering via Onis hebben, huren een alarmapparaat waarmee ze bij incidenten contact kunnen leggen met een meldbank. Deze meldbank zorgt er van voor dat een zorgverlener of mantelzorger bij de klant komt om die te helpen. Alarmering helpt mensen om langer zelfstandig te kunnen wonen. In 2017 waren er in totaal 167 klanten.

Vervoersdienst

De vervoersdienst wordt incidenteel ingezet als reguliere voorzieningen ontoereikend zijn. Doorgaans ging het om vervoer naar ziekenhuis of andere medische voorzieningen. In 2017 zijn er in Asten 28 vragen geweest en in Someren 6.

Was- en strijkservice

De was- en strijkservice is in Asten op verzoek van de gemeente opgezet om het gebruik van huishoudelijke zorg te verminderen. Van de voorziening maakt één persoon gebruik. Het bestaan van deze dienst levert een besparing in kosten voor WMO voorzieningen op vanwege het aanwezig zijn van een voorliggende voorziening.

De Buurtkamer

Kleinschalige dagopvang: van november 2016 tot november 2017 heeft in Asten een kleinschalige dagopvang de Buurtkamer in de Beiaard gedraaid. Het project was opgezet om een extra vorm van informele zorg te bieden naast formele dagopvang. Wekelijks zijn tussen de 4 en 12 mensen aanwezig geweest. Deelnemers konden spelletjes doen, samen koken, bloemschikken of koffie drinken. De Buurtkamer is uiteindelijk gestopt vanwege onvoldoende belangstelling.

Wat gaan we in 2019 doen?

Collectieve diensten deels uitbouwen en de toegang tot de diensten verbreden. De vervoersdienst lijkt meerwaarde te bieden om eenzaamheid tegen te gaan als deze groter opgezet wordt. Verder gaan we ervaringen die we in het project Mix & Match hebben opgedaan gebruiken in de opzet van de diensten. Dat betekent dat een pool van vrijwilligers beschikbaar wordt voor kleine praktische diensten zonder dat dit vooraf te zeer afgebakend wordt in vaste kaders en diensten. Dat betekent ook dat vrijwilligers breder ingezet worden afhankelijk van de vraag van het moment.

3.8 Maatjes

Wat hebben we gezien?

De trend van het voorgaande jaar "van professionele zorg naar een vrijwillig maatje" zet zich nog steeds voort. We zien niet alleen een toename van het aantal vragen, maar ook een toenemende complexiteit van de vragen. Vooral het aantal meervoudige vragen neemt toe. Bij één persoon spelen dan bijvoorbeeld vragen rondom administratie, boodschappen én sociaal contact. Vragen nemen toe doordat oudere mensen langer thuis blijven wonen, terwijl zij dat soms zonder ondersteuning van buitenaf simpelweg niet redden. Meer mensen komen met een vraag voor henzelf of voor iemand in hun omgeving, waar dit voorheen vrijwel uitsluitend via (zorg)instellingen gebeurde. Het aantal vrijwilligers dat zich spontaan meldt is afgenomen doordat meer mensen een betaalde baan hebben.

*"Voor jullie is het misschien maar iets kleins, maar voor mij echt een wereld van verschil. Het is geweldig werk wat jullie doen".
Deelnemster maatjesproject*

Wat hebben we gedaan?

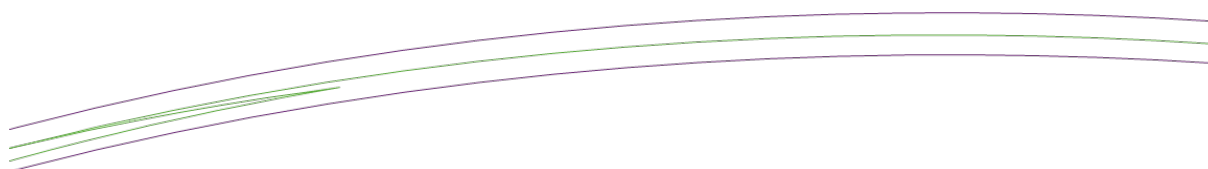
De reden om een maatje in te zetten ligt vaak op het vlak van eenzaamheid / sociaal contact. Ook het ontlasten van de mantelzorger is een reden. Een deel van de maatjes helpt bij praktische zaken, zoals thuisadministratie, koken, computer of boodschappen doen. Van de 49 mensen die in 2017 aan een maatje gekoppeld zijn heeft het merendeel een beperking: een fysieke beperking, GGZ achtergrond, verstandelijke beperking, dementie of niet aangeboren hersenletsel. Een maatje biedt niet alleen gezelschap of praktische ondersteuning, maar is ook op het persoonlijke vlak vaak van onschatbare waarde.

Een voorbeeld:

De dorpsondersteuner is bij "Stien" (weduwe) langs geweest en krijgt de vraag om een aantal zaken in gang zetten. Haar gezondheid gaat achteruit, de kinderen wonen ver weg en hebben hun eigen zorgen. Stien heeft hulp bij het huishouden en lichamelijke verzorging maar zaken als administratie, vervoer, boodschappen doen worden steeds moeilijker. De dochter is steeds meer alleen aan het zorgen als ze bij haar moeder komt. Diverse maatjes bieden steun: een vervoersvrijwilliger om naar het ziekenhuis te gaan, een boodschappenmaatje maakt het mogelijk dat ze haar eigen eten blijft koken. Een andere vrijwilliger helpt haar bij de administratie en af en toe komt er een klusser van Onis langs. Door deze inzet kan Stien voorlopig thuis blijven wonen. De maatjes bieden niet alleen praktische steun maar ook gezelschap. Het betekent ook dat de dochter van Stien even opgelucht kan ademen dat rondom haar moeder alles goed is geregeld. Verdere overbelasting van de dochter als mantelzorger is hiermee voorkomen.

Cijfers en algemene informatie:

- 102 nieuwe aanvragen.
- 49 nieuwe koppelingen, in totaal 77 maatjeskoppels.
- 53 aanvragers waarbij geen maatje is ingezet. Bij 11 van hen is het eigen netwerk ingezet en zo inzet van een maatje voorkomen. Bij 21 van hen is er doorverwezen

naar derden of is de aanvraag niet in behandeling genomen omdat die buiten de grenzen van het maatjesproject vallen.

- 25 % van de aanvragen komt van de mensen zelf of het sociale netwerk daaromheen. De overige komen binnen via WMO loket of zorgorganisaties, waarbij in totaal ruim 20 organisaties het maatjesproject hebben gevonden.

Wat gaan we in 2019 doen?

- Extra inzetten op werving van vrijwilligers. Dat zal de grote uitdaging zijn van de komende jaren. De vragen worden complexer, maar door aantrekkende werkgelegenheid wordt het moeilijker om aan voldoende vrijwilligers te komen.
- Onderzoeken en opzetten van alternatieven om eenzaamheid bij mensen te verlichten, bijvoorbeeld een meer uitgebreide vervoersdienst of een collectieve mogelijkheid voor ontmoeting.
- Indien nodig inzetten op training voor vrijwilligers op specifieke thema's, bijv. omgaan met mensen met dementie.
- Blijven onderhouden van netwerken met sociale partners.

3.9 Hulp bij vestiging vluchtelingen

Wat hebben we gezien?

In 2017 is de inzet van Vluchtelingenwerk intensief geweest. Weliswaar is de toestroom van vluchtelingen t.o.v. 2016 afgenomen, maar de vele vluchtelingen die in 2016 in Asten en Someren gehuisvest zijn, kregen ook in 2017 nog begeleiding van het Vluchtelingenwerk.

Wat betreft de inburgering zien we dat het niet alle inburgeraars lukt om binnen 3 jaar te slagen voor de inburgering. De periode waarin statushouders moeten slagen is korter en er zijn minder dagdelen les dan voorheen. Ook worden er meer eisen gesteld aan de inburgeraars en is het onderwijsaanbod versnipperd door een vrije markt.

Wat hebben we gedaan?

De primaire ondersteuning van nieuwe vluchtelingen bestaat uit hulp bij vestiging, zoals het regelen van een huurcontract, inkomen, taalonderwijs. Deze fase duurt ongeveer een half jaar. De begeleiding van vluchtelingen die een half jaar tot twee jaar in Asten en Someren wonen omvat zaken als hulp bij de procedure naar het inburgeringsexamen, soms gezinshereniging, zoeken van (vrijwilligers)werk, steun bij financiële administratie en wegwijs maken in Nederland.

In 2017 is meer tijd gaan zitten in de ondersteuning rondom het taalonderwijs en het inburgeringsexamen. Daarnaast speelt dat erin de voorbije jaren relatief veel mannen naar Nederland zijn gekomen waarvan in 2017 het traject van gezinshereniging heeft plaatsgevonden. Ook daarbij heeft het Vluchtelingenwerk ondersteund.

In 2017 is volop gestart met het project Stip op de Horizon. Dit project heeft als doel om meer gericht samen met de statushouder in gesprek te gaan over zijn ambities en dromen om in het nieuwe land een toekomst op te bouwen en te bezien of en hoe deze gerealiseerd kunnen worden. Hier speelt niet alleen mee dat de achtergrond qua werk en vooropleiding niet aansluit bij wat in Nederland wordt gevraagd. Ook cultureel-

maatschappelijke omstandigheden zijn vaak voor de vluchtelingen vreemd, denk aan het tijdig afmelden als een afspraak niet nagekomen kan worden.

Binnen het project Stip op de Horizon zijn in 2017 50 gesprekken gevoerd die hebben geleid tot een eerste inzicht in ambities, doelen en het realiteitsgehalte hiervan. Op basis van deze gesprekken wordt binnen het netwerk aan voorzieningen gekeken wat voor de betreffende statushouder nodig is om het uiteindelijke doel te realiseren. Dit kan zijn: extra aandacht voor taal, een direct contact met de participatiecoach van Senzer en/of een vorm van vrijwilligerswerk. Ook zijn mensen doorverwezen naar specifieke hulpverlening in geval van psychosociale problematiek of traumaverwerking. Het aanbod van reguliere inburgeringscursussen is meestal onvoldoende om statushouders goed te laten integreren in de Nederlandse samenleving terwijl de druk op de statushouders om te slagen voor de inburgering groot is. Daarom heeft Onis de in 2016 gestarte taalgroep ook in 2017 voortgezet en zetten wij taalmaatjes in. Zie verdere informatie bij Cursushuis.

Inburgering is ook: uitleg over afvalscheiding

Naast deze taalgroep maken bijna alle statushouders gebruik van het aanbod van een taalmaatje. Dit taalmaatje wordt voor een beperkte periode (ongeveer een tot anderhalf jaar) aan een statushouder gekoppeld om actief met de Nederlandse taal aan de slag te gaan. Deze taalmaatjes vormen vaak ook de brug tussen de statushouder en de Nederlandse omgeving. Het belang van het hebben van een taalmaatje is groot. 2 vrijwillige bemiddelaars maken de matches tussen de vrijwilliger en de statushouder.

De uitvoering van de organisatie van de verplichte Participatieverklaring heeft in 2017 in handen gelegen van Onis. In totaal zijn er 4 cursussen gegeven in 2017, 2 in Asten en 2 in Someren.

Cijfers en overige informatie

- 61 gehuisveste vluchtelingen:
(Someren 35, Asten 26)
- 38 taalmaatjesvrijwilligers
- 8 vrijwilligers taalgroep

- 30 deelnemers taalgroep 2017
- 50 deelnemers Stip op de Horizon
- 63 deelnemers Participatieverklaring
- 50 statushouders met een taalmaatje
- 1 vrijwilliger ter ondersteuning van spreekuur
- 2 dagdelen spreekuur per week per gemeente

Wat gaan we in 2019 doen?

Inburgering van de grote groep vluchtelingen die de laatste jaren in Asten en Someren kwamen vraagt nog steeds de nodige aandacht. Het project Stip op de Horizon wordt begin 2019 afgerond. De statushouders die hieraan deelnamen kunnen daarna uiteraard een beroep doen op reguliere diensten zoals bijvoorbeeld van de Vrijwilligerscentrale.

Uiteraard wordt de primaire begeleiding van te huisvesten statushouders voortgezet. Het is mogelijk dat de doelgroep voornamelijk nog een iets andere samenstelling krijgt. Waren het afgelopen jaren vooral asielzoekers die hier een status kregen, nu wordt het aantal wellicht meer gevormd door de gezinsherenigers. Dit betekent dat er meer tijd en aandacht uitgaat naar het volgen en begeleiden van deze procedures.

Op bezoek bij de Tweede Kamer

3.10 Dorpsondersteuning

3.10.1 Dorpsondersteuner Someren Dorp / Heide / Eind

Wat hebben we gezien?

In 2017 is het begrip dorpsondersteuner definitief ingeburgerd in Someren. Na de start van de dorpsondersteuner in Someren-Dorp is in alle kernen van de gemeente Someren een dorpsondersteuner actief. Met uitzondering van Lierop zijn deze in dienst van Onis Welzijn. We zien dat er enkele factoren zijn die maken dat de functie van dorpsondersteuner al snel een grote vlucht heeft genomen. Enerzijds speelt dat voor alle partners de dorpsondersteuner een bekend begrip is, zij zullen haar dan ook eerder inzetten in een situatie waarin een vraag is.

Anderzijds speelt dat er veel factoren zijn die maken dat aan een dergelijke breed toegankelijke functie nu behoefte is. Denk aan mensen die langer thuis moeten of willen wonen, een klein netwerk hebben en de weg moeten zoeken in een complex zorglandschap. De dorpsondersteuners hebben een belangrijke rol om hen de weg wijzen, lijnen korter te maken en zaken op een rij te zetten.

We zien dat terug in de vele vragen die vanuit diverse hoeken komen: vanuit mensen zelf, via WMO consultants, zorgverleners, buurtgenoten, familie of huisartsen. De diversiteit van de vragen die bij de dorpsondersteuner komen is groot. De meeste vragen gaan over zorg. Deze vragen gaan over welke voorzieningen er ingezet kunnen worden, over ziekteverloop, hoe te handelen bij signalen van zorg, de rol van de mantelzorger en over vervoer. Een kleiner deel van de vragen gaan over financiële zaken of formulieren die ingevuld moeten worden. Tot slot komen praktische vragen aan bod.

het dorp.

Wat hebben we gedaan?

Een aantal taken zijn voor alle dorpsondersteuners gelijk. Alle dorpsondersteuners zijn bezig met:

- Laagdrempelig aanspreekpunt vormen voor vragen van mensen die niet weten waar ze terecht kunnen of zelf niet actief een vraag stellen.
- Maatwerk verzorgen: lijnen korter maken, vraagverheldering, partners bij elkaar brengen;
- Netwerk opbouwen, uitbouwen en onderhouden. De dorpsondersteuners hebben veel contacten, zoals met WMO consultants, huisartsen, politie, KBO, WoCom, zorginstellingen. Dat netwerk is het kapitaal van de dorpsondersteuners en vraagt dus om onderhoud.
- Signaleren van vragen, ook van mensen die die niet zelf stellen (vraagverlegenheid / zorgmijden).
- Collectief maken van individuele vragen. Denk aan vragen rond thema dementie, weerbaarheid voor jeugd, bewegen in de wijk of

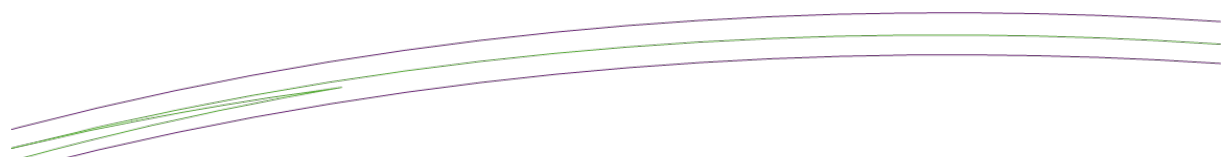
Met alle dorpsondersteuners gezamenlijk is een visie opgesteld die de kern van het werk weergeeft, klik [hier](#) voor het document.

Naast overeenkomsten in het werk van de dorpsondersteuners zien we ook verschillen per kern. Deze verschillen weerspiegelen de verschillen in kernen zelf en in het voorzieningenpatroon dat in die kern aanwezig is.

Specifiek voor de kernen:

In *Someren dorp* zijn de twee dorpsondersteuners aan de slag gegaan vanaf juni 2017. In 2017 is nog niet de gelegenheid geweest om een collectief aanbod in te zetten op gebundelde individuele vragen. Er zijn 40 individuele vragen geweest.

In *Someren Heide* waar de dorpsondersteuner al langer actief is, zijn 21 individuele vragen gekomen, vooral rondom zorg. Daarnaast is daar zichtbaar dat er steeds meer dorpsgenoten initiatieven oppikken en mee willen doen. Bij diverse projecten is zichtbaar dat er verbinding tot stand komt tussen jeugd en ouderen, zoals bij de opening van de KWIEK-beweegroute waaraan kinderen van de basisschool meededen en de route samen gelopen hebben met de ouderen.

Diverse projecten zijn opgezet of gecontinueerd, zoals de koffiehoek, 3 x per week met 4 x per jaar een themaochtend. De communicatie in het dorp via social media is versterkt. De dorpsondersteuner werkt nauw samen met dorpsoverleg Someren Heide. In *Someren Eind* is de dorpsondersteuner in februari gestart, zij werkt intensief samen met het dorpsoverleg Someren Eind. Er zijn in het eerste jaar 40 vragen binnengekomen. Collectieve zaken die opgepakt zijn in Someren Eind zijn Dementievriendelijk, Drank en Drugs, het opstellen van een lokale sociale kaart en het promoten van het mantelzorgcompliment en de dag van de mantelzorg.

Wat gaan we in 2019 doen?

Zichtbaar en laagdrempelig aanwezig blijven in het dorp. Netwerk onderhouden en vergroten. Naast het beantwoorden van individuele vragen deze ook bundelen tot collectieve antwoorden of voorzieningen. Netwerk in het dorp versterken door het verbinden van diverse groepen in het dorp. Ook zullen er per kern weer andere zaken in de focus staan:

Someren Eind: Dementievriendelijk en drank en drugs, lokaal hulpmidnetwerk waarin inwoners elkaar kunnen helpen, relaties binnen jonge gezinnen, vertalen van monitorcijfers GGD.

Someren Heide; Huisbezoeken, netwerken, verbinden van verschillende groepen, waaronder KBO, ziekenbezoekgroep parochie, waardoor steeds meer zieke en ouderen aandacht krijgen. Dementie i.s.m. KBO, open dorpsavond / koffiehoek.

Someren dorp: individuele vragen, en het collectief maken van vragen op hetzelfde gebied.

3.10.2 Dorpsondersteuner Asten / Heusden

Wat hebben we gezien?

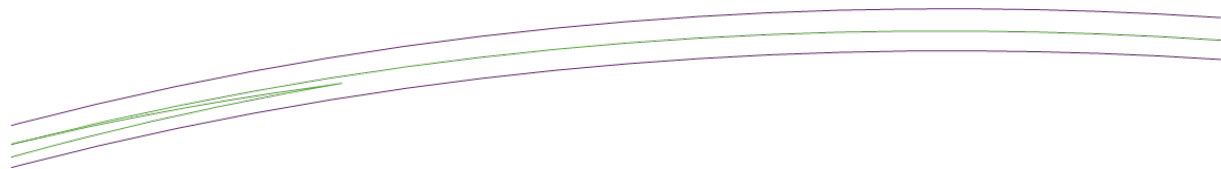
In Asten is de invulling van de functie dorpsondersteuner anders dan in Someren. In Asten kern ligt de nadruk op openbare orde, schuldhulpverlening, ernstige vervuiling of verslaving. Vooral mensen met een klein netwerk, al dan niet in combinatie met een psychische aandoening, doen hier een beroep op de dorpsondersteuner. In Heusden is de dorpsondersteuner te zien als een vooruitgeschoven post van het loket Guido Asten.

"Ik weet mijn weg te vinden, voel me nu veel sterker. Je hebt me de richting gewezen. Het tweede huisbezoek mag je overslaan, wijs een ander maar de weg. Ik weet je te vinden. Inwoner Someren na een huisbezoek"

Wat hebben we gedaan?

In zowel Asten dorp als in Heusden is het onderhouden en uitbouwen van het netwerk deel van de functie. In Asten is het aantal vragen ongeveer gelijk aan die in 2016: ca. 75.

De dorpsondersteuner Asten heeft veel geïnvesteerd in het bouwen aan een netwerk rondom enkele zorgvragende personen die geen netwerk hadden. Ook het toeleiden van zorgmijders naar zorg is een langer durend proces, waarbij eerst vertrouwen opgebouwd moet worden. De Stip blijft een plaats waarin wijkgenoten die zelf weinig contacten hebben elkaar ontmoeten en zo hun netwerk vergroten tijdens de drie inloopochtenden per week. De Stip biedt verder onderdak aan diverse activiteiten zoals de vrijwilligers van het Hondenuitlaatterein en de wijkvereniging. De Matchmentoren, GGZ en gemeente gebruiken de locatie voor gesprekken met cliënten. Het onderhoud van de ruimte en tuin

vindt plaats met inzet van twee wijkbewoners met een GGZ achtergrond. De dorpsondersteuner is verder voorzitter van het JIB-overleg, waarin signalen van overlastgevende jongeren besproken worden.

Ook in Heusden zijn individuele vragen een kerntaak van de dorpsondersteuner, hier kwamen in 2017 130 vragen binnen, o.a. tijdens het wekelijkse spreekuur. Deze zijn zoveel mogelijk met inzet van het eigen netwerk en lokale inzet opgepakt. Verder is de dorpsondersteuner betrokken bij een aantal activiteiten in het dorp, zoals eetpunt, dagbesteding, klussendienst en weeguurtje. De dorpsondersteuner neemt deel aan het overleg van het integraal gebiedsteam.

Wat gaan we in 2018 doen?

Continueren van het vormen van een zichtbaar en toegankelijk aanspreekpunt. Daarvoor is blijvende investering in het netwerk nodig. In Heusden wordt aandacht geschonken aan de vraag hoe ouderen zo lang mogelijk in Heusden zelf kunnen blijven wonen.

3.11 Cursushuis

Wat hebben we gezien?

Voor het Cursushuis is 2017 vooral een overgangsjaar geweest van een breed aanbod naar een aanbod gericht op welzijn. Dit krijgt vervolg in 2018. De focus van het afgelopen jaar lag vooral op laaggeletterdheid.

Wat hebben we gedaan?

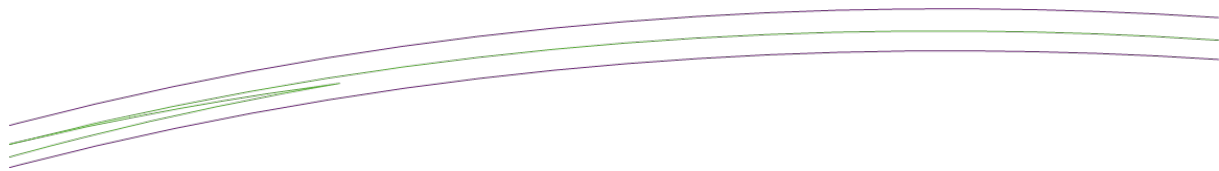
De cursussen van het cursushuis zijn samen te vatten onder persoonlijke ontwikkeling, taal en bewegen.

3.11.1 Persoonlijke ontwikkeling

Op het vlak van persoonlijke ontwikkeling hebben 6 groepen gedraaid met in totaal zo'n 100 deelnemers.

- Multiculturele vrouwengroep. Deze groep draait al een aantal jaar succesvol en wordt momenteel door zo'n 15 tot 20 vrouwen bezocht. Deze groep wordt door 2 vrijwilligers begeleid. Hiervoor komen vrouwen uit Asten en Someren in aanmerking die niet (meer) inburgeringsplichtig zijn. Deze vrouwengroep is gericht op taal, maar ook op het vergroten van zelfstandigheid.
- Regelingen: bijeenkomst over financiële regelingen waar men gebruik van kan maken. De bijeenkomst was gekoppeld aan een kinderworkshop op zaterdag 20 mei.
- Maak indruk met je eerste indruk: Bedoeld voor mensen die een extra steuntje nodig hebben bij een eerste gesprek, bijvoorbeeld een sollicitatiegesprek.
- Filosofie, i.s.m. het Varendonck College.

"Ik merk dat de deelnemer beter uit zijn woorden komt en ik heb gezien dat zijn schrijven in een paar maanden tijd echt aanzienlijk verbeterd is. We gaan de komende tijd meer oefenen met begrijpend lezen", aldus de vrijwilliger

- Elk leven z'n eigen verhaal: Voor mensen die hun leven en ervaringen willen opschrijven en willen omzetten in een verhaal.
- Maak je eigen schilderij: schilderen en ontmoeten.

3.11.2 Cursushuis Taal

Onis Welzijn is geen taalinstituut, maar ziet taal als middel om de eigen kracht en zelfstandigheid van mensen te vergroten. In het cursushuis taal komen Nederlands als eerste taal (laaggeletterdheid) aan bod en Nederlands als tweede taal (NT2, vluchtelingen en arbeidsmigranten).

Nederlands als eerste taal (laaggeletterdheid):

Onis ondernam diverse acties om laaggeletterdheid te signaleren, onder de aandacht te brengen en mensen uit te nodigen om gebruik te maken van voorzieningen:

- 3 lezingen over het herkennen van laaggeletterdheid in samenwerking met stichting ABC en Bibliotheek Asten & Someren, ca. 60 mensen bereikt.
- Trainen van de vrijwilligers van de Formulierenbrigade en de Schulddienstverlening om de signalen te herkennen en het 'gesprek aan te gaan'.
- Er is in maart een brief verzonden naar alle autochtone gebruikers (60 mensen) van de Formulierenbrigade in Someren waarin wordt aangeboden de ordner met papieren op orde te brengen met als extra taak voor de vrijwilligers signalen op te pikken betreffende laaggeletterdheid.

Naast signaleren en bespreekbaar maken van laaggeletterdheid zijn er mensen begeleid in de oefengroep lezen en schrijven NT1. Deze is bedoeld voor mensen die Nederlands als eerste taal hebben en moeite hebben met lezen en/of schrijven. De stap naar school is (nog) te groot of ze hebben geen zicht (meer) op betaalde arbeid.

In 2017 hebben zich 5 mensen gemeld met een taalvraag rond laaggeletterdheid. Vier mensen zijn daadwerkelijk gestart met lezen en schrijven onder begeleiding van twee vrijwilligers.

Een student van de Universiteit van Antwerpen deed onderzoek en schreef een adviesnota voor het vinden van laaggeletterden NT1. In 2018 heeft dit vervolg.

Nederlands als tweede taal (NT2)

1. Taalgroep Nederlands voor anderstaligen
2. Nederlands voor arbeidsmigranten op aanvraag in het bedrijfsleven

Taalgroepen Nederlands voor anderstaligen, NT2
Tijdens 2 dagdelen in de week kan ieder die Nederlands als tweede taal heeft en de Nederlandse taal wil oefenen aansluiten.

Er wordt in verschillende kleine groepjes geoefend. Bij elke groep zijn 4 of 5 vrijwilligers betrokken die met diverse oefenmaterialen aan de slag gaan. In het

Uit onderzoek van Rinke Muskens (2017 Onis Welzijn) blijkt dat de deelnemers de inzet van de vrijwilligers van de taalgroep als positief en kundig hebben ervaren. 'De docenten zijn vriendelijke, harde werkers. Het is hard werken om ons te begrijpen', is een uitspraak die tijdens dit onderzoek werd opgemerkt.

najaar brachten de deelnemers een bezoek aan de milieustraat, de taalgroepen en de vrouwengroep zijn naar de Tweede Kamer in Den Haag geweest en er werd een avond gekookt op locatie. Zo'n 30 mensen hebben in 2017 deelgenomen aan de taalgroepen. In 2017 heeft een groep studenten een kort programma voor de taalgroepen ontwikkeld rondom verkeer en veiligheid.

Nederlands voor anderstaligen

Naast de taalgroepen, die zich naast de inburgering richten op oefening, werd er een cursus Nederlands voor anderstaligen georganiseerd. Hieraan hebben 6 mensen deel genomen. Op aanvraag vanuit het bedrijfsleven heeft Onis Cursushuis Taal een serie van 20 Nederlandse lessen taal gegeven aan 14 Poolse medewerkers van Broviand.

Oefenen in de taalgroep

3.11.3 Beweegaanbod

Naast persoonlijke ontwikkeling en het taalhuis is het derde onderdeel van het cursushuis het beweegaanbod. Dit beweegaanbod is gericht op senioren en mensen met een beweegbeperking. Naast het bewegen is het sociale aspect belangrijk bij alle beweeggroepen.

- 72 deelnemers zwemmen: 3 groepen per week
- 87 deelnemers aan gym: 7 groepen per week
- 138 deelnemers aan dans: 9 groepen per week

Wat gaan we in 2019 doen?

Ook in 2019 blijft het aanbod van het Cursushuis afgestemd op de signalen die we uit ons werk krijgen. Taal en bewegen zijn wel vaste onderdelen die we aanbieden.

Hoofdstuk 4 Algemeen

Sociaal Café

Driemaal per jaar organiseert Onis met diverse partners het sociaal café Asten en Someren. Het sociaal café is dé plaats om te netwerken voor beroepskrachten en vrijwilligers. Het café heeft iedere keer een thema en wordt bezocht door gemiddeld 55 mensen. Iedere bijeenkomst levert nieuwe verbanden op tussen die diverse personen en versterkt daarmee de samenwerking in onze gemeenten.

Kennisdag armoede Someren

In Someren is de dag 'Someren sterk tegen armoede' georganiseerd. Doel van deze dag was om voor lokale spelers in beeld te brengen wat de effecten zijn van het hebben van financiële problemen en schulden. Naast het informeren van de deelnemers was ook een doel om gezamenlijk het thema te bespreken en elkaars kennis en kunde te benutten. Op deze dag waren 55 mensen aanwezig: vrijwilligers en professionals die in Someren met armoede te maken hebben.

Sociaal netwerk Asten

Onis draagt bij aan het versterken van het sociaal domein in Asten met een actieve rol in het sociaal netwerk. Deze rol bestaat uit het mede organiseren van ontwikkeltafels en deelname aan het kernteam van het sociaal netwerk.

Vrijwilligers van Onis

Bij Onis Welzijn zijn zo'n 265 vrijwilligers actief die gezamenlijk ca. 24.000 uur inzet leveren. De inzet van vrijwilligers vraagt om inzet van beroepskrachten op het gebied van werven, selecteren en begeleiden. Intern volgen jaarlijks zo'n 80 vrijwilligers een training en worden er terugkombijeenkomsten georganiseerd waarin uitwisseling en kennisoverdracht plaatsvindt. Daarin komt enerzijds inhoudelijke kennis aan bod, denk aan informatie over financiële regelingen of het omgaan met autistische kinderen, en anderzijds algemene zaken, zoals gespreksvoering, visie op welzijn of veiligheid. Jaarlijks krijgen enkele thema's zoals het signaleren van laaggeletterdheid of armoede extra aandacht.

